

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3441/22-A

Název	Hotelová škola, Praha 10, Vršovická 43
Sídlo	Vršovická 43, 101 00 Praha 10
E-mail	mailbox@shs.cz
IČO	60461713
Identifikátor	600004741
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Vomela
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Vršovická 43, 101 00 Praha 10
Inspekční činnost na místě	9. 12. 2022 – 14. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Hotelová škola, Praha 10, Vršovická 43 (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny-výdejny. Poskytuje vzdělávání zakončené maturitní zkouškou v oboru vzdělání Hotelnictví. Jedná se o školu s dlouhou tradicí, jejímž charakteristickým prvkem je

významná podpora výuky cizích jazyků (anglický, německý, francouzský, španělský, italský a ruský).

Škola si dlouhodobě udržuje stabilní počet žáků a tříd. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo ve 20 třídách 531 žáků. Nejvyšší povolený počet žáků byl využit z 83 %.

Ve škole se vzdělává vyšší procento žáků z různého sociokulturního prostředí, přibližně 13 % tvoří žáci s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“), od předchozí inspekční činnosti roste počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci od roku 1991. Ve své řídicí práci vychází z tradice školy a svých dlouholetých znalostí a pedagogických zkušeností. Nastavená koncepce rozvoje školy v oblasti personálních, materiálních a finančních podmínek zohledňuje koncepční záměry zřizovatele a vytváří vhodné předpoklady pro naplnění školního vzdělávacího programu (dále „SVP“). Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 odstranil ředitel některé zjištěné nedostatky (nerespektování zásady rovného přístupu při přijímání žáků ke vzdělávání, nenaplnění SVP v předmětu dějepis), zaměřil se na inovaci odborné složky SVP v souladu s potřebami trhu práce a moderními trendy gastronomických služeb, zavedl povinně volitelné předměty, jež umožňují prohloubit odborné kompetence žáků, a stanovil formu zkoušky profilové části maturitní zkoušky tak, aby efektivněji zohlednila velmi dobrou připravenost žáků v odborných předmětech. Část zjištěných nedostatků však přetravává, např. méně funkční kontrolní systém a absence dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) v oblasti moderních metod a forem výuky.

Navázané partnerské vztahy s četnými sociálními subjekty umožňují kvalitní naplnění vzdělávacího programu. Dlouhodobá kooperace s odbornými svazy, asociacemi a dalšími významnými sociálními partnery zajišťuje realizaci souvislé praxe na různých smluvních pracovištích, vytváří nezbytnou vazbu mezi teoretickým vzděláváním a praxí. Současně přispívá k inovaci obsahu učiva, rozvoji praktických dovedností žáků i k profesnímu růstu pedagogů. Kooperace se zřizovatelem přispívá ke zlepšování materiálních podmínek, k propagaci školy na veřejnosti či umožňuje zajištění zahraničních výjezdů a stáží žáků i učitelů. Zákonné zástupci žáků se na chodu školy podílejí prostřednictvím školské rady.

Nastavený způsob řízení je založený na otevřené komunikaci a osobní zodpovědnosti pedagogů. Organizační struktura je účelná a funkční, část svých pravomocí a povinností rozdělil ředitel úměrně mezi svou zástupkyni a vedoucí učitelku odborné přípravy. K řízení a plynulému přenosu informací mezi jednotlivými aktéry vzdělávání napomáhá elektronický informační systém. Učitelům jsou vytvořeny podmínky pro participaci na fungování školy v rámci metodických orgánů. Činnost některých z nich ale není zcela efektivní, neboť se dostatečně nezaměřují na vzájemnou spolupráci v oblasti vyhodnocování účinnosti metod a forem výuky, strategií k dosahování stanovených vzdělávacích cílů a sjednocování a vyhodnocování výsledků vzdělávání.

Ředitel vykonává pravidelnou kontrolní a hospitační činnost. Efektivitu prováděných hospitací však snižuje absence konkrétních doporučení vedoucích ke zlepšení kvality vzdělávacího procesu, metodické pomoci jednotlivým vyučujícím a následnému cílenému ověření posunu úrovně pedagogického práce. Chybějící metodická podpora učitelů vede

k využívání méně pestrých metod a forem výuky a neumožňuje v dostatečné míře naplňování individuálních vzdělávacích potřeb některých žáků.

Výchovně vzdělávací proces v termínu inspekční činnosti zajišťovalo 57 pedagogických pracovníků, z toho tři rodili mluvčí. Podmínky odborné kvalifikace k termínu inspekce nesplňovala zhruba čtvrtina pedagogických pracovníků. Necelou polovinu však tvoří zkušení učitelé s odbornou praxí, kteří jsou velkým přínosem pro praktickou přípravu žáků. Ostatní pedagogové si chybějící předpoklady odborné kvalifikace doplňují studiem. V pedagogickém sboru převládají vyučující s delší pedagogickou praxí. Nově příchozím a začínajícím pedagogům je poskytována podpora uvádějícího učitele.

DVPP vychází z potřeb školy a je zaměřeno především na prohlubování odbornosti a digitálních kompetencí vyučujících. V hodnoceném období bylo však realizováno v minimálním rozsahu. Z hospitační činnosti inspekčního týmu je evidentní, že DVPP není v potřebné míře orientováno na aktivizační metody a formy výuky, inovativní didaktické postupy a na využívání formativního hodnocení. V rámci mezinárodních projektů je podporována mobilita učitelů.

Finanční a materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávacího programu. Vícezdrojové financování napomáhá k plynulému chodu školy. Ředitel pravidelně vyhodnocuje stav materiálně technického zázemí a v souladu s profilací školy a udržením moderních trendů ve vyučování jej systematicky obnovuje i dovybavuje didaktickými pomůckami. Realizované rekonstrukce a úpravy v posledních letech přispěly k dalšímu rozvoji školy a vytvoření velmi dobrých podmínek pro výuku. Škola disponuje dostatečným počtem kmenových, odborných či specializovaných učeben (kuchyně, vinotéka), tělocvičnou, tanecním sálem a vlastním školním hřištěm. Je velmi dobře vybavena didaktickou technikou, většina je soustředěna do odborných učeben. Žáci využívají studovnou s knihovnou a relaxační koutky. Školní stravování je zajištěno v prostorách školy v jídelně-výdejně. Škola venuje dostatečnou pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví a splňuje požadavky bezbariérovosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Kvalitu výuky teoretických odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů převážně pozitivně ovlivňuje odbornost a zaujetí pedagogů pro vyučovaný předmět. Společným znakem všech sledovaných hodin byla příjemná pracovní vzdělávací atmosféra založená na partnerském přístupu učitelů k žákům i na vzájemném respektu. Nastavená a dodržovaná pravidla komunikace a chování přispívají k vytváření a posilování pozitivních vzájemných vztahů. Vzdělávací strategie vycházely z předem stanovených cílů a rozvíjely především vědomosti a dovednosti žáků.

Většina hospitovaných hodin dosahovala očekávané úrovně. Zdařilé sledované hodiny se vyznačovaly lepší metodickou propracovaností a účelností didaktických postupů, což se projevovalo vyšším zapojením žáků do výuky. Stanovené vzdělávací strategie obvykle svou náročností odpovídaly schopnostem žáků a ve vyšších ročnících směrovaly k efektivní přípravě k maturitní zkoušce. Strukturovaný výklad byl v těchto hodinách doplněn o využití i jiných informačních zdrojů (video, učebnice, pracovní listy, žákovské prezentace, odborný software).

Sledované hodiny výuky cizích jazyků se vyznačovaly promyšlenou strukturou s obvykle efektivně využitým časovým prostorem. Vyučující dbali na průběžné střídání činností, v dostatečné míře uplatňovali aktivizační formy (skupinová práce, práce ve dvojicích).

Vyučování probíhalo v cílovém jazyce. Rozvoj řečových dovedností žáků je efektivně podporován výukou rodilými mluvčími. Významným pozitivem vzdělávání v českém jazyce bylo četné využívání mezipředmětových vztahů s odkazem na konkrétní využitelnost v praxi či u maturitní zkoušky. Vyučující vytvářeli dostatečný prostor žákům pro vyjádření myšlenky, kladli důraz na obsahovou kvalitu slovního vyjádření, podporovali třídní diskusi žáků. V části sledovaných hodin matematiky byla výuka vedena didakticky a metodicky správně, bylo postupováno od jednodušího učiva ke složitějšímu. Společné opakování již probraného učiva nebo odvozování nových poznatků podporovalo pochopení probíraných jevů v širších souvislostech. Žáci byli systematicky vedeni k pečlivému vypracování úloh, s volbou strategie řešení. Práce s chybou podporovala aktivní proces učení žáků.

V odborném vzdělávání vyučující cíleně propojovali teoretickou výuku s praktickým využitím získávaných znalostí a dovedností. Preferovaná frontálně vedená výuka byla účelně kombinována se samostatnou prací žáků. Efektivita části odborného vzdělávání je podporována používáním odborných softwarů, které optimálně zohledňují individuální tempo žáka. Při odborných výpočtech kladli vyučující důraz na využití analýzy dat a podporu finanční gramotnosti. Zapojení žáků do odborné přípravy v gastronomických službách formou praktických činností a projektového vyučování, např. kompletní zajistění školních zájezdů včetně logistického, ekonomického a průvodcovského zabezpečení, účelně vede k rozvýjení jejich osobnostního a odborného potenciálu.

V části hospitovaných hodin však dominantní role učitele a důraz na předávání hotových poznatků nedostatečně rozvíjely komunikační dovednosti a souvislejší mluvený projev žáků. Absence vstupní a průběžné motivace snižovala zájem některých žáků o práci v hodině. Vzdělávání nebylo dostatečně a vhodně podpořeno žákovskou prací s textovými materiály, prací s učebnicí, jinými učebními pomůckami či vhodným využitím didaktické techniky. Uplatňovaná škála metod a forem byla méně pestrá, ve většině hodin chyběly metody a formy práce podporující kooperaci žáků. Žáci většinou plnili stejné typy úloh a příkladů. Pouze v minimální míře byla využita obsahová či časová diferenciace učiva, která by zvýšila účinnost vzdělávání pro žáky s rozdílnými studijními předpoklady. V závěrečné fázi hospitovaných hodin vyučující většinou opomíjeli shrnutí probraného učiva a vyhodnocení práce žáků s ohledem na jejich dosažený pokrok. Učitelé v malé míře uplatnili formativní hodnocení a jen ojediněle vedli žáky k sebehodnocení nebo vzájemnému žákovskému hodnocení.

Všeobecný rozvoj osobnosti žáka je podporován aktivitami navazujícími na ŠVP (odborné přednášky a exkurze, odborné kurzy, projekty, soutěže, charitativní akce aj.). Znalost cizích jazyků, komunikační dovednosti a odborné kompetence si žáci prohlubují při zahraničních stážích a souvislých praxích v Německu, Španělsku, Řecku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků ovlivňuje výběr uchazečů na základě jednotné přijímací zkoušky i předchozí úspěšnosti v základním vzdělávání. Škola zjišťuje individuální výsledky vzdělávání žáků obvyklými způsoby, tzn. formou písemného a ústního zkoušení. K ověření zvládnutí očekávaných výstupů ŠVP v oblasti odborného vzdělávání využívá škola obhajoby skupinového projektu žáků 3. ročníku. Z jejího výstupu je zřejmé, že žáci jsou velmi dobře připraveni na praktickou maturitní zkoušku.

Školní poradenské pracoviště doplněné školním psychologem průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se ŠVP, OMJ i žáků ohrožených školním neúspěchem. Nastavený systém práce však není v současné době zcela efektivní. Pedagogičtí pracovníci nejsou

dostatečně informování o nastavených podpůrných opatřeních jednotlivých žáků a tím ani o odpovídajících metodách a formách práce s těmito žáky. Ve výuce se neinformovanost učitelů projevila zejména nižší mírou diferenciace vzdělávacího obsahu vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám žáků a absencí vhodných didaktických postupů. Vedení školy ani pracovníci školního poradenského pracoviště neověřují realizaci podpůrných opatření ve výuce. Přestože systematicky nastavenou podporu žákům s OMJ zajišťuje školní psycholožka spolu s dvojjazyčnou asistentkou, ze zjištění z hospitační činnosti a z jejich průběžných výsledků vzdělávání vyplývá, že vyučující tyto žáky při hodnocení nijak nezohledňují a neposkytují jim účinnou podporu, což vede k jejich předčasnemu ukončování studia. Škola systémově neuplatňuje adekvátní opatření, jež by vedla k eliminaci předčasných odchodů žáků ze vzdělávání. Vzdělávací deficit vzniklé u jednotlivých žáků jsou řešeny jejich ukončením studia. Z podrobnější analýzy průběžných výsledků vzdělávání žáků také vyplývá, že žáci předčasně ukončují vzdělávání nejen po prvním ročníku, ale i v průběhu celého studia. Poslední čtyřletý cyklus vzdělávání nedokončilo 44 % žáků.

Škole chybí rovněž jednotná kritéria pro udělování kázeňských opatření a hodnocení chování žáků na vysvědčení. Za stejné přestupy tak byla udělena různá kázeňská opatření či byly na vysvědčení hodnoceny různými klasifikačními stupni. Pro motivaci žáků používá škola jen v minimální míře pochvaly. K primární prevenci sociálně patologických je využívána řada osvědčených nástrojů, jako jsou adaptační a sportovní kurzy, tematicky zaměřené přednášky a sportovní aktivity posilující sounáležitost žáků se školou. Vzniklé případy rizikových jevů jsou řešeny individuálně ve spolupráci s třídními učiteli a rodiči na výchovných komisích.

Výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně sledovány na jednáních pedagogické rady. Záznamy z jednání pedagogické rady však zůstávají v rovině konstatování a mají převážně statistickou povahu, chybí tak systematická analýza příčin neúspěchu žáků včetně přijetí vhodných opatření. K objektivnímu posouzení dosažené míry znalostí a vědomostí stanovily oborové komise minimální počet známk v jednotlivých předmětech a jejich váhu. Úroveň vlastního hodnocení a podmínky klasifikace jsou však plně v kompetenci každého vyučujícího, což se projevuje v rozdílném hodnocení žáků v průběhu vzdělávání a velkým rozdílem v klasifikaci jednotlivých učitelů. Ve školním roce 2021/2022 ukončilo klasifikaci 30. 6. pouze 77 % žáků.

Významným ukazatelem kvalitativního rozvoje žáků je jejich úspěšnost u maturitních zkoušek. Výsledky žáků při ukončování studia u maturitních zkoušek korespondují se studijními předpoklady žáků, průběžnými výsledky a jejich motivací ke vzdělávání. V celostátním srovnání s danou skupinou oborů dosahují žáci, kteří uspěli u maturitní zkoušky, ve sledovaném období srovnatelných nebo lepších výsledků, v anglickém jazyce pak dlouhodobě výrazně lepších výsledků. V profilové části maturitní zkoušky uspějí obvykle všichni žáci, pouze jednotlivci neprospějí převážně v dílčích částech zkoušky z českého nebo cizího jazyka.

Škola cíleně podporuje konkurenčeschopnost a uplatnitelnost žáků na trhu práce, zprostředkovává jim další profesní specializované kurzy. Absolventi školy nacházejí velmi dobré uplatnění, avšak pouze čtvrtina z nich se danému oboru dále věnuje.

Závěry

Vývoj školy

- škola si udržuje vysoký standard kvality odborného vzdělávání a stabilní naplněnost počtu žáků a tříd,
- vedení školy průběžně zlepšuje materiálně technické zázemí pro vzdělávání,
- ředitel inovoval odbornou složku ŠVP,
- přetrvává nižší účinnost kontrolních mechanizmů.

Silné stránky

- dlouhodobá spolupráce s četnými sociálními partnery a výběr smluvních pracovišť umožňuje realizaci odborného vzdělávání na velmi vysoké úrovni,
- účinná podpora jazykových, komunikačních a odborných dovedností žáků prostřednictvím široké nabídky, časové dotace výuky druhého cizího jazyka i možnosti zahraničních stáží,
- propojení teorie s praxí formou praktické přípravy a projektových dní podporuje rozvoj pracovních kompetencí, kompetencí žáků k řešení problémů a zvyšuje jejich uplatnitelnost na trhu práce.

Slabé stránky

- efektivitu prováděné hospitační činnosti snižuje absence konkrétních doporučení vedoucích ke zlepšení kvality vzdělávacího procesu,
- rozdílná kvalita vzdělávání, převažující frontální organizace práce, méně efektivní metody a formy výuky a nízká míra aktivizace žáků a zohlednění jejich individuálních vzdělávacích potřeb v části teoretického vyučování,
- nedostatečné zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast inovativních metod a forem výuky,
- poradenské služby nejsou systematicky zajištovány, chybí dostatečná informovanost pedagogů o nastavených podpůrných opatření žáků, včetně metodické podpory i jednotný systém pomoci žáků s odlišným mateřským jazykem,
- předčasné odchody žáků ze vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- provádět hospitační činnost systematicky a na jejím základě přijímat konkrétní opatření či doporučení a průběžně vyhodnocovat jejich účinnost, poskytovat vyučujícím objektivní zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce včetně adekvátní metodické podpory,
- efektivně pracovat se závěrem vyučovacích hodin, důsledně zařazovat shrnutí probraného učiva, hodnotit, zda bylo dosaženo daného vzdělávacího cíle,
- cíleně sestavovat DVPP se zaměřením na aktivizační metody a formy výuky, organizaci práce v hodině a na využití formativních prvků hodnocení,
- diferencovat výuku s ohledem na rozvoj individuálních potřeb žáků, odstraňovat vzdělávací deficity vzniklé u jednotlivých žáků,
- zkvalitnit poskytování poradenských služeb, nastavit metodickou podporu učitelů při práci se žáky se SVP a OMJ, pravidelně vyhodnocovat účinnost poskytovaných podpůrných opatření,

- na úrovni školy přijímat preventivní opatření pro předčasné ukončování vzdělávání žáků, průběžně vyhodnocovat jejich účinnost.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje školy
2. Školní řád a vnitřní řád školní jídelny-výdejny účinný k termínu inspekční činnosti
3. Školní vzdělávací program, včetně dodatků a aktualizací oboru 65-42-M/01 Hotelnictví, účinný pro vzdělávání žáků 1. až 4. ročníku ve školním roce 2022/2023
4. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
5. Dokumentace koordinátorů v oblasti výchovného poradenství a prevence vedené k termínu inspekční činnosti
6. Záznamy z pedagogických rad ve školních rocích 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
7. Doklady o přijímání a o ukončování vzdělávání (vybraný kontrolní vzorek)
8. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2022/2023
9. Zápis z předmětových komisí za sledované období k termínu inspekční činnosti
10. Školní matrika v elektronické podobě vedená k termínu inspekční činnosti
11. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2021/2022
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k termínu inspekční činnosti (vybraný kontrolní vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Stanislava Grundová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Hana Vejrážková, školní inspektrka

MgA. Naděžda Ostřanská, školní
inspektrka

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Vladimíra Příhodová, přizvaná osoba –
odborník na vzdělávání v gastronomických
oborech

V Praze 3. 1. 2022